

**Fəzail
İsmayıl
Böyükkişi**

(əvvəli ötən sayımızda)

Qardaşla bacı arasındakı söhbət sonra belə davam edir:

- Düz demirsən, mən sənənin qədrini lap yaxşı bilirəm. Bunu dönə-dönə demişəm. Sən mənə yaxşı bacı olmusan. Amma məndən xəlvət gördüyün işdən narazıyam.

- Başına qaxmıram, mən sənə yaxşı bacı olmaqla bərabər, ananı əvəz eləmişəm. Özümü unudub sənənin qayğını çəkmişəm. Xoşbəxt olmağının arzusuydu yaşamışam. Sənlə nəfəs almışam. Ancaq sən mənə fikirləşməyən, canın mənə yandırır. Bütün günü evdə tək-tənha qalırım, vahimələnirəm kimsəsizlikdən. Bir söhbət yoldaşım olmadığından darıxıram, bağrım partlayır. Mənə həyan, hayıma-huyuma qalan, qulluğumda duran adamım yoxdur. İstəyirəm ki, bu evdən körpə səsi gəlsin, gələn qulluğu görüm. Daha dözüümüm tükənib. Mənim nəsihətimi də eşitməlisən, ya da bu evdən çıxıb getməlisən. Kişisən gedib başqa yerdə yuva sala bilərsən. Daha mən ad-da sənənin bacın yoxdur. Bu mənim sənə deyəcək son sözümdür. Yaxşı-yaxşı fikirləş.

Bacı-qardaşın küskünlüyü bir həftədən çox çəkir. Əziz nə qədər cəhd etsə də heç bir nəticə alınmır. Bacı qardaşını dindirməyə də Çiçək-gildən ayağını kəsmir, yəni qəm-qüssəyə batmış, ağla-sıtqaya başlamış, valideynlərini dərd-qəmə salmış qıza toxtaqlıq verərək inam və inadla deyir:

- Mən sözüme bütöv adamam. Halal süd əmmişəm. Yalanlar xasiyyətimə yaddır. Nə vəd eləmişəm o mütləq olmalıdır. Yoxsa adıma dəyib Balabacı yox, Tulabacı qoyaram. İt kimi hürərəm. Getdikcə bacı-qardaş arasında soyuqluq Əzizə ağır təsir etməyə başladı. O bu soyuqluğa tab gətirməyərək yumu-

şalır. Dərs zamanı Çiçəyə nəzər yetirməyə başladı. Allah onun da ürəyini eşqə salıb insafa gətirdi. Çiçəkdən xoşu qəlməyə başladı. Və bir axşam şən oqatla evin qapısını açıb bacısının boynunu qucaqlayaraq ona müjdə verdi:

- Bağışla bacı, ümü-kü-süyə gəl son qoyaq. Təklifinə razıyam.

Bacı alakönül dilləndi:

- Doğrudan razısan?

- Hə doğrudan.

Əziz suala ürəkdən cavab verdi.

- Sən haqlısan, heç bir iradım, ehtirazım yoxdur. Nə məsləhətdir, onu da elə.

evinə də bildirdi. Bundan sonra ən yaxın bildiyi adamları, tanış-bilişləri çağıraraq pay-ülüşlə elçiliyə yollandı. Çoxdan alıb saxlandığı bahalı nişan üzünü elə oradaca Çiçəyin barmağına taxtı. Sonra da həsrətlə gözlədiyi günə, qardaşının toyuna hazırlaşdı. Bir ay müddətində el adətincə istekli qardaşına layiq şadlıq məclisi qurdurdu, sevimli gəlini evlərinə gətirdi.

Müəllif Çiçəyin gəlinlik dövrünü belə təsvir edir. Çiçək evdarlığı, işgüzarlığı ilə Bacının etimadını doğruldur, gözəlndiyindən də artıq onun xoşuna qəldi. Çox çəkmədi ki, Əzizin də ürəyində məhəbbətini qazanıb könü-

diyindən ər-arvad münasibəti daha da şirinləşdi. Əziz bir könlükdən min könlü Çiçəyə bağlandı. Çiçək dərslərinə də ciddi hazırlaşmağa vaxt tapmağı bacarıb təhsilini də yarımçıq qoymadı. Allah onlara iki ildən sonra bir oğul övladı pay verdi. Uşaq bir az böyüyəndən sonra Əziz Çiçəyi evlərinə yaxın orta məktəbdə ədəbiyyat müəlliməsi düzəltdi. İlk vaxt Çiçəyə şagirdlərlə necə davranmağın və dərs keçməyin sirlərini

hissəsini başa çatdırır. Bu hissəni müəllif Əzizlilər ailəsinin repressiyaya məruz qalmasıyla və repressiyadan sonra olmanın çətinliklərlə mərhumiyyətlər içərisində yaşamalarıyla (Əziz Əzimlinin sonuncu kursda 20 il Sibire sürgün edilməsiylə) başlasa da, əsasən oxucunun diqqətini tələbə Çiçəyin öz müəllimi Əziz Əzimliyə tükənmiş məhəbbətinin üzərində cəmləmişdir. Mənə elə gəlir ki, I hissədə Tanrı

Bu il 95 yaşını tamam olmuş Vidadi Babanlının "Sabaha ismaric" romanı haqqında təəssüratların

Ədəbi, ədəbi sənət incisi...

nurlu, fitrətli ağsaqqal şairimiz, nasirimiz, dramaturqumuz Vidadi Babanlı bədii qəhrəmanı, ülvü məhəbbətini

Bacısının tutqun çöhrəsinə xoş təbəssüm yayıldı. Solğun bağışları işıqlandı. Çönüb qardaşını məhəbbətlə qucaqladı. Alnından iki-üç dəfə öpdü. Bu həssas bacı ürəyinin minnətdarlıq ifadəsi idi. Fərəhdən aşib-daşan Bacı şad xəbəri telefonla qız

nü oxşadı. Səhərlər Əziz iş gedəndə onu qapıya qədər ötürüb, üzündən öpüb yola saldı. Axşam işdən qayıdanda onun üzünə qapını özü açırdı. Hər qayğısına qalıb şən əhvalla mətbəxə aparırdı, çay-çörəyini verirdi. Bu mehribanlıqlar vərdişə keç-

öyrətdi. Çiçək hər şeyi tez qavradı, çox keçmədi ki, məktəbin yaxşı müəllimlərindən biri kimi sevildi. Beləcə aylar, illər dolandı, oğulları məktəbi əla qiymətlərlə bitirdi. Xaricdə ali məktəbə qəbul olundu. Əziz Əzimlinin ailə səadətini dillər əzbəri oldu. Ona həsəd aparınların bağrını yandıraraq-yaxdı. Onların ailə qurmasından iyirmi beş il keçməsinə baxmayaraq o saf məhəbbətləri hər ikisinin ürəyində olduğu kimi yaşadı. Özünü xoşbəxtlər xoşbəxti bilən bacı bayramlarında, şənliklərdə qardaşına eyhamla eşitdirirdi: - Doşab almışdıq, bal çıxdı.

Əziz bacısının zarafatına sataşmasını təsdiqləyirdi: "Düz buyurursan Bacı. Çiçək baldan da artıq şirindir. Bu şirinliyin səbəbkarı sən sən, Allah sənənin kölgəni bizim üstümüzəndən əsirgəməsin. Həmişə gözümüzü açıb sənəni yanımızda sağlam görək".

Bununla müəllif "Sabaha ismaric" romanının birinci

heç nəyə qurban verməyən Çiçək surətini yaratmaqla insanlıq, ülvüyyət, milli ədəbiyyat – dünya ədəbiyyatı tarixində əbədi yaşayacaq, nəcib və ali niyyətə qulluq edən nəcib qız surəti (kəşf etmişdir) yaratmışdır...

Əlbəttə müəllifin ən nəcib, ən ali niyyətə qulluq edən bədii qəhrəmanı Çiçək təkə öz əbədi eşqinə qovuşa bilməzdi, onun digər qəhrəmanı Əziz Əzimlinin bacısı insanlıq timsalı Balabacı olmasaydı. Belə düşünürəm ki, əsərləri dünya xalqlarının dillərinə tərcümə olunan Vidadi Babanlının bu əsəri də dünya xalqlarının dillərinə tərcümə olunub, yəni onun ən haqq sevar, ən ülvü niyyəti və ekranlaşan ən əbədi əsəri kimi seviləcək və kö-nülləri oxşayacaq. İndi də əsərin II hissəsi haqqında söhbətimizi davam etdirək... Bu hissədə müəllif əsasən öz diqqətini Əziz Əzimlinin jurnalistlik fəaliyyətinin üzərində cəmləyir.

Davamı var...

